

Petak, 24.12.2010.g

Spremam se k misi "polnoćki". Pa sam mislio da bi bilo lijepo i u ovaj moj dnevnik prepisati članak o Božiću, koji je napisan u zatvoru i nalazi se u rubrici mojih svjedočanstava. BAŠ VOLIM BOŽIĆ! BLAGOSLOVLJEN BOG U VIJEKE!

BOŽIĆ

POVIJEST BLAGDANA

Božić, blagdan Isusova rođenja, slavi se u cijelom kršćanskom svijetu. Uslijed raznih povijesnih, političkih, kulturoloških i ostalih utjecaja trpio je razne oblike pojednostavljivanja i iskrivljavanja. Na kršćanskom zapadu, rimokatolici i evangelici, Božić se slavi 25. siječnja, po gregorijanskom kalendaru uvedenom u 16. stoljeću. Pravoslavni kršćani, pak, ravnajući se po julijanskom kalendaru, Božić proslavljaju 7. siječnja. Kao što je većini znano, sam datum Kristova rođenja nije poznat a odabir 25. prosinca kao i sam početak slavljenja Božića seže u

4. stoljeće. Tada je Crkva u poganskom "Danu sunca", o kojem su Rimljani povodom zimskog solsticija proslavljali "početak razdoblja pobjede sunca", prepoznala "primjeren termin" za obilježavanje Božjeg rođenja i taj je poganski blagdan "kristijaniziran". No, valja naglasiti da Božić ne predstavlja samo spomen na Božje rođenje nego i liturgijsko i iščekivanje drugog Kristovog dolaska.

BOŽIĆ U POTROŠAČKOJ DANAŠNJICI

Ipak, unatoč općoj masovnosti njegova obilježavanja na svjetskoj razini, taj kršćanski blagdan možda nikad, kao danas, nije bio tako daleko od svoje biti. Uistinu, mnogim je kršćanima bolno gledati kako se u našoj Zapadnoj, tzv. kršćanskoj civilizaciji, danas pod proslavu Božjeg rođenja uključuju sve groteskniji sadržaji. Žalosti što umjesto urazmatranju o otajstvu i milosti Božjeg utjelovljenja, svijet Mesiju ponovno ne prepoznaje u Novorođenčetu nego ga traži u "čudesima" modernog doba. Božić je prerastao u zbunjujuće mimohode Djeda Mrazeva, Snješka Bijelića, božićnih rasprodaja, ukrasa, darova, petardi, alkohola, užurbanosti, buke. Umjesto živoga Boga koji nudi život u izobilju, svijet se zadovoljava konfuznom šarenom potrošačkom histerijom iza koje neće naći ništa doli ispraznosti nad ispraznošću. Kršćanski blagdan Božić kao da je doživio "poganiziranje", a u čitavoj priči čini se da za Isusa opet, kao i prije 2000 godina u Betlehemu, nema mjesta nigdje drugdje nego u štali. Jer, takav tretman je naš Gospodin imao kod nas ljudi i daleko prije vladavine potrošačkog mentaliteta, procesa globalizacije, Djeda Božićnjaka, trgovačkih lanaca

nije li u pustinji Izraelu bilo draže Zlatno tele, nije li dugo očekivani Mesija u Betlehemu bio odbijen čak i s vrata prenoćišta, nije li narod u Jeruzalemu umjesto Isusa od Pilata tražio Barabu.... Da, taj konzumentski odnos svijeta prema kršćanskim blagdanima, pa tako i prema Božiću i vjeri općenito valja primijetiti i osuditi, ali on često predstavlja tek neiscrpan poticaj za zgražanje, mudrijanje i KRŠĆANSKU SAMODOPADNOST. Kako se lijepo i nadmoćno osjećamo kada netko kraj nas nema pojma što se zapravo slavi na Božić i ne zna da to i nije najveći kršćanski blagdan. Još ako nađemo na nekoga tko ne zna što je Tijelovo a što Spasovo.....a mi znamo. Uh, koje miline i nadmoći. Oni ne znaju što slave. Pri tom smo smetnuli s uma da je Bog izabrao nas a ne mi njega i da nijednom svojom zaslugom nismo doprinijeli tom izboru. Da, pozvani smo da budemo svjetlost svijeta i sol zemlje – svjetlost a ne svijet, sol a ne zemlja. Svjetlost koja će svijetliti te tjerati i druge da se ostave tame, a ne mudrijaši i filozofi koji će ljudima objašnjavati koliko je 2 i 2. Ne znači li to da pravo pitanje možda i nije što Božić znači za svijet ili za kršćane nego, što Božić znači za mene. Da, štalice u kojoj se On želi roditi, unatoč hladnoći i neredu, je MOJE SRCE i kad mu omogućim da se tu udomi i počne rasti, mogu početi brinuti za donošenje Svjetla onima koji su još u tami "bještila ovog svijeta", pazeći da se zbog milosnog dara koji mi je darovan, NI PO ČEMU NE OSJEĆAM BOLJIH OD NJIH.

BUDIMO BUDNI, jer Ivan Krstitelj snažno je vikao "PRIPRAVITE PUT GOSPODINU, PORAVNAJTE MU STAZE...".

BOŽIĆ U HRVATA

Nakon ovakvog prijašnjeg teksta sigurno se pitate PA KAKO DA ONDA SLAVIMO BOŽIĆ da budemo bliže našem Gospodinu. To je vrlo jednostavno. Slavite ga tako kako su ga slavili naši preci čije običaje, uz punu poteškoća, pokušavamo i danas održati.

Tako se u nekim krajevima već na blagdan Svete Barbare, zaštitnice rudara, stavlja žito u tanjuriće koje prokljia, zazeleni se te postaje božićni ures u domovima i crkvama. Posebno se sije pšenica na dan Svete Lucije, 13. prosinca. Ona je bila jedna od posljednjih žrtava velikog progona kršćana od strane cara Dioklecijana. Sveta Lucija je zaštitnica vida i njezino ime znači "svjetlo" te ona kao da na neki način već naviješta veliko svjetlo božićne noći. A nezaobilazni dio crkvene i obiteljske ikonografije u te dane je i adventski vijenac. Adventski vijenac je vijenac spleten od zimzelena na kojem se nalaze 4 svijeće. Svaka svijeća predstavlja jednu nedjelju do Božića i svaku nedjelju, uz molitvu, pali se jedna dodatna svijeća. Obitelji u subotu navečer, uoči prve adventske nedjelje, nose svoje adventske vijence u crkvu na posvećenje i blagoslov. Često se i mali adventski vjenčići stavljaju na ulazna vrata kuća i stanova.

Blagdanu Svetog Nikole biskupa, 6. prosinca, posebno se raduju djeca jer se na taj dan ona daruju. No, taj dan zaštitnika sirotinje, djece i pomoraca, idealna je prilika da ispitamo kako vršimo veliku zapovijed ljubavi. On je rekao

"BUDI UVIJEK SPREMAN DAVATI,

I NIKAD NEMOJ ŠKRTO MJERITI SVOJE DAROVE.

ZNAJ DA TVOJA SMRTNA KOŠULJA

NEĆE IMATI DŽEPOVA.

Približavanjem Badnjaka, 24. prosinca, kreće se u nabavu bora za kićenje koji se kiti u krugu obitelji na sam Badnjak, popodne ili uvečer. Kao što je navedeno u davnom Statutu grada Dubrovnika iz 1272.g., u nekim se krajevima na taj dan stavlja u ognjište panj - badnjak da gori više dana. Bor se kiti raznim ukrasima i lampicama, a nekad kada toga nije bilo kitio se jabukama, licitarskim srcima, zamotanim orasima i sl. Oni s malo više volje obavezno ispod ili blizu bora slože male jaslice s kipićima djetesca Isusa, njegove majke Marije i Svetog Josipa, tri mudraca, pastira i ovčica. Isto se radi u crkvama i središtima mjesta. Svi vjernici obavezno obiđu crkvene jaslice i poklone se presvetom Djetesću.

Obiteljski bor ima posebno značenje na sam Božić, jer se po noći ili ujutro na sam Božić pod njega stavljaju pokloni ukućana i drugih darovatelja. Tako okićen bor ostavlja se u domu sve do blagdana Tri kralja, 6. siječnja iduće godine, kada se spremaju ukrasi i bor se baca.

Posebno su u Hrvata popularne mise ZORNICE. Tokom cijelog razdoblja došašća, svaki dan osim nedjelja, svi koji hoće i mogu, dolaze ujutro, u 6.00 sati, na ranu misu u crkvu. Te mise imaju pokajnički značaj jer se svaki pravi vjernik na taj način priprema i "budan je" za drugi dolazak Krista. SRCA GORE, EVO ZORE.....

Prvi kršćani su se noću molili i slavili euharistiju kako doživjeti zoru svojih osjećaja, svoje savjesti i duše. Crkva čovječanstvu dovikuje da se nada, ona želi pridignuti one koji su slomljena srca da ožive.

Posebno mjesto u pripremi Božića u nas Hrvata imale su i imaju pjesme. Hrvati su veseo narod. Volimo pjesmu a pogotovo u ove radosne dane. U vrijeme došašća pjevaju se "Padaj s neba roso sveta" ili "Poslan bi anđel Gabriel" i druge. Za Božić se pjevaju "Radujte se narodi", "Kiri eleison, eleison", "Tiha noć" i druge. Posebno je lijepa božićna pjesma "U to vrijeme godišta" koja je jedna od najstarijih hrvatskih pjesama a očuvala se upravo kroz božićne pripreme.

"U TO VRIJEME GODIŠTA,

MIR SE SVIJETU NAVJEŠTA,

POROĐENJEM DJETEŠCA,

KOM JE MAJKA DJEVICA.

ANĐELI SE JAVILI,

RAJSKU PJESMU SLAGALI,

SLAVA BOGU PJEVALI,

A MIR LJUDIMA PROSILI...."

S Badnjaka na Božić, u ponoć, počinje sveta misa u mnogim crkvama širom Hrvatske, popularna "POLNOĆKA". Čeka se Gospodin. A ujutro, BOŽIĆ. Čestitanja, otvaranja darova, blagdanski doručak u krugu najmilijih, odlazak na misu.....

I NIJE LI USRED SVEGA TOGA DIVNO BITI KATOLIK. BUDITE DOBRI KATOLICI, MOLITE SE ZA SEBE I ZA DRUGE. I BUDITE BUDNI, GOSPODIN ĆE DOĆI.

